

UCHWAŁA NR XXXXI/233/14

RADY GMINY W BOJADŁACH

z dnia 30 maja 2014 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2014 – 2016

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.) oraz 179 ust 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2013 roku poz. 135 z późn. zm. Rada Gminy Bojadła uchwała, co następuje:

§ 1.

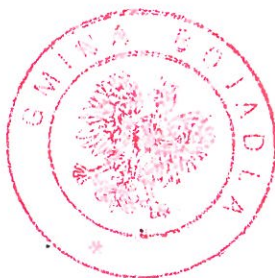
Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2014 – 2016, stanowiący załącznik nr.1 do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Bojadła.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady
Gminy w Bojadłach
Elżbieta Sz wajkowska
Elżbieta Sz wajkowska

**PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE BOJADŁA
NA LATA 2014 – 2016**

SPIS TREŚCI

- I. Wprowadzenie.
- II. Diagnoza środowiska i problemu.
- III. Adresaci programu.
- IV. Realizatorzy programu.
- V. Cel główny programu
- VI. Cele szczegółowe i sposoby ich realizacji.
- VII. Wskaźniki ewaluacji programu.
- VIII. Sposób kontroli i realizacji programu.
- IX. Źródła finansowania.
- X. Zakończenie.

I. WPROWADZENIE

„Program Wspierania Rodziny w Gminie Bojadła na lata 2014 – 2016” jest realizacją obowiązku nałożonego na gminy ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która to ustawa nakazuje samorządowi podejmowanie działań wspierających wobec rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Zgodnie z powyższą ustawą samorząd gminy powinien realizować następujące zadania:

1. opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny,
2. tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
3. tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
  - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
  - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
  - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci,
4. finansowanie:
  - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
  - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, ponoszonych przez rodziny wspierające,
5. współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka,

- placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym,
6. sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,
  7. prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem i przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy,
  8. przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji o powstałych zaległościach z tytułu nieponoszenia przez rodziców opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, za okres dłuższy niż 12 miesięcy.

Rodzina to podstawowa komórka społeczeństwa i naturalne środowisko wychowawcze dziecka, która oddziałuje na jego osobowość, przekazując mu swój system wartości, tradycje, ukierunkowując jego aktywność i postępowanie na całe życie. Jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka oraz źródłem zaspokajania jego potrzeb w sferze psychicznej i materialno-bytowej. Rodzina funkcjonalna, konsekwentnie i z powodzeniem spełniająca swoje zadania, stanowi dla swych członków, przede wszystkim dzieci, źródło poczucia własnej wartości i bezpieczeństwa. Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Uzależnienia, przemoc w rodzinie, niezaradność i brak umiejętności wychowawczych, zdarzenia losowe wywołujące sytuacje kryzysowe oraz zła sytuacja materialna to główne problemy dezorganizujące życie rodzin.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2014-2016 jest utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w celu przywrócenia im zdolności do wypełniania tych funkcji, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Realizowane w ramach Programu zadania koncentrować będą się nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczych.

Zadania przyjęte do realizacji w ramach Programu są spójne z kierunkami działań przyjętymi w szczególności w następujących aktach prawnych:

- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Bojadła na lata 2008 - 2015.

Na podstawie Upoważnienia z dnia 21 listopada 2012 roku Wójt Gminy Bojadła powierzył organizowanie pracy z rodziną Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Bojadłach.

Zgodnie z ustawą o *wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wspieranie rodziny jest prowadzone w formie:*

- a) pracy z rodziną,
- b) pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i przy aktywnym współdziałaniu.

Praca z rodziną jest prowadzona w szczególności w formie:

1. konsultacji i poradnictwa specjalistycznego;
2. terapii i mediacji;
3. usług opiekuńczych i specjalistycznych dla rodzin z dziećmi;
4. pomocy prawnej;
5. organizowania grup wsparcia lub grup samopomocowych.

W przypadku, gdy ośrodek pomocy społecznej poweźmie informacje o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza wywiad środowiskowy i po analizie sytuacji może zawnioskować o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny. Współpraca między rodziną a asystentem opiera się na wspólnym opracowaniu i realizacji planu pracy.

W zależności od indywidualnej sytuacji rodziny plan pracy obejmuje udzielanie przez asystenta wsparcia w następujących obszarach:

1. w poprawie sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
2. pomocy w rozwiązywaniu problemów socjalnych,
3. pomocy w rozwiązywaniu problemów psychologicznych,
4. pomocy w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi,
5. motywowaniu członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych i pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej,
6. motywowaniu do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych,
7. udzielaniu wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych,
8. prowadzeniu indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci.

Do zadań asystenta rodziny należy również:

1. prowadzenie dokumentacji dotyczącej prowadzenia pracy z rodziną,
2. sporządzanie okresowej oceny sytuacji rodziny,
3. monitorowanie sytuacji rodziny po zakończeniu pracy z rodziną,
4. sporządzanie na wniosek sądu opinii o rodzinie i jej członkach,
5. współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny,
6. współpraca z zespołem interdyscyplinarnym i grupą roboczą,
7. podejmowanie działań interwencyjnych w sytuacji zagrożenia życia lub bezpieczeństwa dziecka i rodziny.

Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka może odbywać się w formie:

1. rodziny wspierającej, która przy współpracy asystenta rodziny, pomaga rodzinie przeżywającej trudności w:
  - a) opiece i wychowaniu dziecka,
  - b) prowadzeniu gospodarstwa domowego,
  - c) kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych.

Pełnienie rodziny wspierającej może być powierzone osobom z bezpośredniego otoczenia dziecka. Z rodziną wspierającą zawiera się umowę dotyczącą zwrotu kosztów związanych z udzielaniem przez nią pomocy. Rodzina wspierająca musi posiadać pozytywną opinię ośrodka pomocy społecznej wydaną na podstawie wywiadu środowiskowego.

2. placówki wsparcia dziennego np. świetlic, kół zainteresowań, ognisk wychowawczych, zajęć terapeutycznych, pracy podwórkowej.

II. DIAGNOZA ŚRODOWISKA I PROBLEMU

Tabela nr 1. Powody przyznania pomocy w latach 2011– 2013

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
	2011		2012		2013	
Ubóstwo	64	199	72	232	77	236
Sieroctwo	0	0	0	0	0	0
Bezdomność	0	0	0	0	0	0
Potrzeba ochrony macierzyństwa	25	25	24	120	33	160
Bezrobocie	64	261	75	292	81	290
Niepełnosprawność	40	99	32	62	35	80
Długotrwała lub ciężka choroba	54	145	54	129	54	121
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego - ogółem	25	117	28	127	25	115
w tym: rodziny niepełne					13	49
rodziny wielodzietne	10	69	8	55	9	61
Przemoc w rodzinie	0	0	1	5	0	0
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi					0	0
Alkoholizm	13	45	18	58	14	41
Narkomania	0	0	0	0	1	3
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	2	3	2	11	5	11
Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze	0	0	0	0	0	0
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	0	0	0	0	0	0
Zdarzenie losowe	1	2	0	0	0	0

Sytuacja kryzysowa	0	0	0	0	0	0
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0	0	0

Źródło: opracowanie własne OPS

Dane statystyczne z lat 2011-2013 wskazują, że najczęstszym powodem ubiegania się o pomoc Ośrodka Pomocy Społecznej w Bojadłach jest bezrobocie i ubóstwo. Kolejną przyczyną korzystania ze wsparcia pomocy społecznej jest niepełnosprawność i bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych.

Struktura rodzin z dziećmi korzystających z pomocy społecznej w latach 2011-2013, według liczby posiadanych dzieci przedstawia się następująco:

Tabela nr 2. Struktura rodzin z dziećmi objętych pomocą OPS

liczba dzieci w rodzinie	liczba rodzin	liczba osób w tych rodzinach
razem	181	532
0	84	132
1	32	98
2	38	149
3	16	83
4	7	43
5	2	14
6	2	17

Źródło: Opracowanie własne OPS

Powyższa tabela wskazuje na to, że większość rodzin korzystających z pomocy Ośrodka stanowią rodziny z dwójką (38 rodzin) lub z jednym dzieckiem(32 rodziny), rodziny wielodzietne również stanowią dużą część ogółu klientów pomocy społecznej(27 rodzin)

Tabela nr 3. Dzieci uczęszczające do przedszkoli w Gminie Bojadła

Rok	Liczba przedszkoli	Liczba dzieci uczęszczających do przedszkoli
2011	1	91
2012	2	98
2013	2	112

Źródło: Opracowanie własne OPS

Tabela nr 4. Dzieci uczęszczające do szkół w Gminie Bojadła

Szkoła	Liczba dzieci w roku szkolnym 2012/2013
Zespół Szkół Edukacyjnych w Bojadłach - szkoła podstawowa	119
Zespół Szkół Edukacyjnych w Bojadłach - gimnazjum	107
Szkoła podstawowa w Klenicy	82

Źródło: Opracowanie własne OPS

Podstawową formą wsparcia w kryzysach szkolnych, rówieśniczych i osobistych dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych są świetlice środowiskowe. Dzieci otoczone opieką wychowawców w godzinach popołudniowych mają zapewnione warunki do nauki, zabawy oraz twórczego spędzania wolnego czasu, a także gorący posiłek. W Gminie Bojadła funkcjonują obecnie 3 świetlice opiekuńczo-wychowawcze

Pieczna zastępcza:

W 2013 roku w pieczy zastępczej stanowiącej przez dwie rodziny było umieszczonych 2 dzieci. Od roku 2014 w Ośrodku Pomocy Społecznej w Bojadłach został zatrudniony asystent rodziny, którego głównym celem pracy jest podniesienie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziny, motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego, pomoc w integracji oraz przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny. Należy nadmienić, że rodzinie może zostać przydzielony asystent rodziny, tylko, za jej zgodą. W tym kontekście asystenturę należy rozumieć jako formę wsparcia, a nie przymusu.

III. ADRESACI PROGRAMU

Odbiorcami programu są rodziny zamieszkałe na terenie Gminy Bojadła, przejawiające problemy opiekuńczo-wychowawcze, zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej oraz takie, które chcą współpracować na rzecz odzyskania opieki nad dziećmi. Wszystkie dzieci wymagają ochrony ich praw i wolności oraz pomocy dla zapewnienia harmonijnego rozwoju i przyszłej samodzielności życiowej. Szczególnej uwagi wymagają dzieci i młodzież z rodzin niewydolnych wychowawczo. Dysfunkcje rodziny, spowodowane w głównej mierze uzależnieniami, przyczyniają się do powstawania znacznych strat rozwojowych dzieci żyjących w tych rodzinach. Niewydolność rodziców zaburza zaspokajanie podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka, prowadzi między innymi do niepowodzeń szkolnych oraz izolacji społecznej.

IV. REALIZATORZY PROGRAMU

Ośrodek Pomocy Społecznej, jako organizator pracy z rodziną.

V. CEL GŁÓWNY

Utrzymanie dziecka w rodzinie naturalnej bądź jego powrót do rodziny.

VI. CELE SZCZEGÓŁOWE I SPOSOBY REALIZACJI

Tabela nr 5

Cel szczegółowy 1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka.	
zadania	wskaźniki realizacji działań
1) zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom	- liczba i formy udzielonej pomocy - liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych pomocą
2) objęcie dożywianiem wszystkich tego wymagających dzieci	- liczba dzieci korzystających z posiłków
3) monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	- liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych monitorowaniem
4) zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym	- liczba dzieci umieszczonych w poszczególnych ośrodkach - wysokość środków przeznaczonych na pokrycie pobytu dzieci w placówkach
Cel szczegółowy 2. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących.	
zadania	wskaźniki realizacji działań
1) zapewnienie opieki asystenta rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	- liczba asystentów pracujących na rzecz mieszkańców - liczba rodzin, którym przydzielono asystenta, z podziałem na rodziny z dziećmi i rodziny, w których dzieci umieszczone zostały w

	pieczy zastępczej
2) organizacja warsztatów i szkoleń oraz umożliwienie uczestniczenia w warsztatach przez asystentów rodziny	- liczba szkoleń i warsztatów - liczba uczestników
3) zapewnienie dostępności poradnictwa specjalistycznego oraz organizowanie i informowanie o miejscach pomocy	- liczba i rodzaj miejsc poradnictwa specjalistycznego - liczba osób i udzielonych porad z podziałem na kategorie problemowe - liczba i formy przekazów informujących o miejscach pomocy
4) podnoszenie kompetencji rodzin tego wymagających w zakresie pełnienia prawidłowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych, poprzez organizowanie szkoleń, warsztatów, konsultacji i poradnictwa oraz udostępnianie literatury fachowej	- liczba i rodzaj działań - liczba rodzin objętych działaniami - rodzaj grup zawodowych zaangażowanych w działania
5) monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem, w tym niewydolnych wychowawczo, w których występują problemy przemocy, uzależnień lub długotrwała choroba, poprzez: - wypracowanie procedur służących wyłonieniu środowisk wymagających szczególnego nadzoru, - wypracowanie procedury dotyczącej analizy sytuacji rodziny pod kątem zasadności przydzielenia asystenta rodziny, - podsumowanie i analizę efektów pracy z rodziną	- liczba i opis wypracowanych procedur - liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych monitoringiem i procedurami

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych służące przywróceniu rodzinie zdolności wykonywania tych funkcji

Cel szczegółowy nr 1.		
Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych służące przywróceniu rodzinie zdolności wykonywania tych funkcji		
Lp.	Działania	Terminy
1.	Dostarczanie wiedzy i uczenie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych.	na bieżąco, według potrzeb
2.	Podniesienie świadomości w zakresie planowania i funkcjonowania rodziny.	na bieżąco, według potrzeb
3.	Pomoc w integracji rodziny.	na bieżąco, według potrzeb
4.	Praca z rodziną również w sytuacji czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną naturalną.	na bieżąco, zgodnie z potrzebami
5.	Zacieśnienie współpracy z podmiotami podejmującymi różnorodne działania na rzecz rodzin z dziećmi (	na bieżąco, zgodnie z potrzebami

poradnie psychologiczno-pedagogiczne, szkoły).

Cel szczegółowy nr 2.		
Podniesienie kompetencji i umiejętności wychowawczych oraz opiekuńczych rodziców, które umożliwiają wychowywanie się dzieci w rodzinie naturalnej		
Lp.	Działania	Terminy
1.	Systematyczna praca asystenta z rodzinami z problemem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych polegająca m.in. na diagnozie deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, wydolności opiekuńczo-wychowawczej, zaniedbań względem dzieci, sporządzaniu planów pracy z rodziną oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie.	na bieżąco
2.	Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wsparcia ze strony asystenta rodziny, zwiększenie liczby rodzin objętych asystenturą rodzinną.	na bieżąco, według potrzeb
3.	Motywowanie do korzystania z poradnictwa specjalistycznego,	na bieżąco
4.	Organizowanie spotkań, warsztatów poszerzających wiedzę rodziców dot. opieki i wychowania dziecka.	na bieżąco, według potrzeb

Tabela nr 9. Poprawa funkcjonowania rodziny

Cel szczegółowy nr 3.		
Poprawa funkcjonowania rodziny w sferze socjalno-bytowej		
Lp.	Działania	Terminy
1.	Wsparcie finansowe i rzeczowe dla rodzin.	na bieżąco, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, ustawą o świadczeniach rodzinnych, ustawą o pomocy osobom uprawnionym do

		alimentów, ustawą o dodatkach mieszkaniowych
2.	Obejmowanie dożywianiem w formie ciepłego posiłku wszystkich tego wymagających dzieci, w ramach rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.	na bieżąco, zgodnie z potrzebami
3.	Pomoc rodzinom w załatwianiu spraw związanych z uzyskaniem prawa do lokalu socjalnego lub komunalnego.	na bieżąco, według potrzeb
4.	Doskonalenie form współpracy z instytucjami, organizacjami w celu lepszego rozeznania potrzeb i organizowania pomocy rodzinie.	na bieżąco, według potrzeb

Cel szczegółowy nr 4.		
Zapewnienie infrastruktury i dostępności usług w zakresie opieki i poradnictwa specjalistycznego		
Lp.	Działania	Terminy
1.	Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne w oparciu o posiadane zasoby.	na bieżąco, według potrzeb
2.	Pomoc prawna szczególnie w zakresie prawa rodzinnego.	na bieżąco, według potrzeb
3.	Zwiększenie zatrudnienia asystentów rodzin.	na bieżąco, według potrzeb

VII. WSKAŹNIKI EWALUACJI PROGRAMU

Wskaźnikami osiągnięcia zamierzonych celów szczegółowych będzie analiza następujących danych:

1. Ilość rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych objętych wsparciem asystentów rodzin.
2. Ilość rodzin korzystających z porad i konsultacji specjalistów.
3. Ilość dzieci powracających z pieczy zastępczej do rodziny naturalnej.

4. Ilość rodzin, które osiągnęły poprawę w funkcjonowaniu, w tym ilość rodzin które zakończyły pozytywnie współpracę z asystentem.

VIII. SPOSÓB KONTROLII REALIZACJI PROGRAMU

W terminie do dnia 31 marca każdego roku Ośrodek Pomocy Społecznej przedstawi Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawi potrzeby związane z realizacją zadań.

IX. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

- budżet Gminy Bojadła
- dotacje programowe w ramach udziału w konkursach ofert

X. ZAKOŃCZENIE

Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada tworzenie warunków dla poprawy jakości życia rodzin i dzieci. Wskazane zadania do realizacji celów zawierają przede wszystkim działania profilaktyczne i wspierające. Należy podkreślić, że wspierając rodzinę przyczyniamy się do rozwoju i wzmacniania więzi w całej społeczności. W rodzinę należy inwestować i wierzyć w możliwość samodzielnego wykonywania podstawowych funkcji. W rodzinie wychowują się kolejne pokolenia, które w okresie swej dorosłości kształtują społeczeństwo.

Dzięki uzyskanemu przez rodzinę wsparciu zmieniają się relacje panujące w rodzinie, eliminowane są błędy wychowawcze, rodzice dzięki stałemu motywowaniu przez asystenta rodziny biorą udział w różnego rodzaju terapiach odpowiednich do występujących problemów, dzieci uczestniczą w zajęciach pozaszkolnych i w zajęciach z pedagogiem. Wieloaspektowa praca z rodziną naturalną, ochrona odpowiedniego poziomu życia rodziny oraz rozwój specjalistycznego wsparcia pozwoli na ograniczenie umieszczania dzieci w różnych formach pieczy zastępczej.